

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunta

TOIMINTAKERTOMUS 2008

KUVAILULEHTI

Julkaisija

Sosiaali- ja terveysministeriö

Tekijät

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunta

Puheenjohtaja: Outi Luoma-aho

Sihteeri: Jonna Salmela

Tilastot: Kristiina Malmström

Julkaisun päivämäärä

12.11.2009

Toimeksiantaja

Valtioneuvosto

HARE-numero ja toimielimen asettamispäivä

STM012:00/2005, asettamispäivä 28.4.2005

Julkaisun nimi

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunta. Toimintakertomus 2008

Tiivistelmä

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunta on sosiaali- ja terveysministeriön alainen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden asiantuntijaviranomainen. Lautakunta on perustettu vuonna 1985. Lautakunta on toiminut 1.7.1997 lähtien lastensuojelua ja yhteistyötä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa koskevassa yleis-sopimuksessa (Haagin sopimus) tarkoitettuna keskusviranomaisena.

Kansainväliseen lapseksiottamiseen tarvittavien lupien myöntäminen on lautakunnan merkittävimpiä tehtäviä. Viime vuosina kansainvälisen lapseksiottamisen suosio on entisestään lisääntynyt. Vuonna 2005 lautakunta käsiteli 275 lupahakemusta, kun taas vuonna 2006 hakemuksia käsiteltiin 413 kappaletta. Vuonna 2007 hakemuksia käsiteltiin 404 ja vuonna 2008 peräti 552 kappaletta. Suomeen saapuneiden lasten lukumäärä puolestaan laski 176 lapsesta 157 lapseen. Syynä lasten lukumäärän laskuun oli ennen kaikkea Kiinan tiukentuneet adoptiosäännökset. Vuonna 2005 Kiinasta adoptoitiin 140 lasta, vuonna 2006 49 lasta, vuonna 2007 46 lasta ja vuonna 2008 enää 18 lasta. Eniten lapsia adoptoitiin vuonna 2008 Etelä-Afrikasta, Venäjältä ja Thaimaasta.

Vuoden 2008 aikana lautakunta piti 36 kokousta. Näistä 11 oli täyden kokoonpanon ja 25 suppean kokoonpanon kokouksia.

Lautakunta antaa asiantuntijalausuntoja muun muassa tuomioistuimille. Vuonna 2008 lautakunta antoi kuusi asiantuntijalausuntoa Helsingin hovioikeudelle. Lautakunta myös hyväksyy suomalaisten palvelunantajien ulkomaiset yhteistyötahot. Vuoden 2008 aikana lautakunta hyväksyi kolme suomalaisen palvelunantajan hakemusta yhteistyöstä ulkomaisen palvelunantajan kanssa. Yksi näistä oli kokonaan uusi kontaktimaa, Kenia.

Asiasanat

Adoptio, ottoplapset, ottovanhemmat, toimintakertomukset

Bibliografiset tiedot

Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:42

ISBN 978-952-00-2890-9 (nid.), ISBN 978-952-00-2891-6 (PDF)

ISSN 1236-2115 (painettu), ISSN 1797-9897 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-00-2891-6

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-2891-6>

Muut tiedot

www.stm.fi/julkaisut

Kokonaissivu-

määrä

21

Kieli

Suomi

Hinta

16 €

Luottamuksellisuus

Julkinen

Tätä julkaisua myy ja välittää

Yliopistopainon kirjamyynti

<http://kirjakauppa.yliopistopaino.fi/>

books@yliopistopaino.fi

PL 4 (Vuorikatu 3 A)

00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Puhelin (09) 7010 2363 tai (09) 7010 2366

Fax (09) 7010 2374

Kustantaja

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

SISÄLLYS

1	Yleistä kansainvälisistä adoptioista	7
2	Lautakunnan kokoonpano	7
3	Lautakunnan toiminta	9

Liitteet:

Liite 1.	Tilastotietoa Suomeen saapuneista lapsista, hakemuksista ja hakijoista.....	12
Liite 2.	Palvelunantajien ulkomaiset yhteistyötahot	16
Liite 3.	Haagin sopimuksen sopimusvaltiot	18
Liite 4.	Asetus Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnasta (509/1997).	19

1 Yleistä kansainvälisistä adoptioista

Suomessa lapseksiottamista ja ottolapsisuhdetta koskevat säännökset sisältyvät lapseksiottamisesta annettuun lakiin (153/1985) ja asetukseen (508/1997). Kansainvälistä lapseksiottamista koskevia säännöksiä sisältyy lisäksi asetukseen Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnasta (509/1997) ja lasten suojelua sekä yhteistyötä kansainvälisissä lapseksiottamisasiossa koskevaan yleissopimukseen (Haagin sopimus). Suomi on liittynyt Haagin sopimukseen vuonna 1997.

Kansainvälisen lapseksiottamispalvelun yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta on sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla. Kansainvälisissä lapseksiottamisasiossa asiantuntijaviranomaisena toimii valtioneuvoston asettama Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunta, joka on sosiaali- ja terveysministeriön alainen toimielin. Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunta on Haagin sopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettu keskusviranomainen.

Kansainväliseen lapseksiottamiseen liittyvistä käytännön tehtävistä huolehtivat kansainvälisen lapseksiottamispalvelun antajat. Suomen lapseksiottamista koskeva lainsäädäntö edellyttää lapseksiottamispalvelun käyttöä. Palvelunantajat, joilla on sosiaali- ja terveysministeriön myöntämä lupa toimia kansainvälisen lapseksiottamisen palvelunantajina, ovat Helsingin kaupungin sosiaalilautakunta, Interpedia ry ja Pelastakaa Lapset ry.

Vuonna 2008 maassamme oli 3 457 kansainvälisen adoption kautta tullutta lasta, jotka on adoptoitu vuonna 1985 voimaan tulleen lapseksiottamisesta annetun lain mukaisesti. Joissakin tapauksissa Suomeen saapuneiden lasten adoptio tapahtuu vieraassa valtiossa kyseisen maan lainsäädännön mukaisesti ilman lautakunnan myöntämää lupaa. Näissä tapauksissa Helsingin hovioikeus on voinut vahvistaa lapseksiottamisen päteväksi Suomessa. Eniten lapsia on Suomeen tullut Venäjältä, Kiinasta, Thaimaasta, Kolumbiasta ja Etiopiasta.

Suomeen on adoptoitu lapsia ulkomailta 1970-luvulta lähtien. 1980-luvulla lapsia saapui Suomeen vuosittain alle sata. 1990-luvun alkuvuosina lasten määrä pysyi alle sadassa, mutta vuodesta 1993 lähtien lapsia on saapunut Suomeen vuosittain yli sata ja useana vuonna lähes kaksisataa. 2000-luvulla saapuneiden lasten määrä on kasvanut entisestään. Vuonna 2005 Suomeen saapui kansainvälisen adoption kautta 308 lasta. Vuonna 2006 saapuneiden lasten määrä väheni olennaisesti. Lapsia saapui vuonna 2006 yhteensä 218. Suurin syy tähän oli Kiinan tiukentuneet adoptiosäännökset. Vuonna 2005 Kiinasta adoptoitiin 140 lasta, kun vuonna 2008 Kiinasta saapui enää 18 lasta. Vuonna 2007 Suomeen saapui 176 lasta ja vuonna 2008 määrä väheni edelleen hieman, sillä lapsia saapui vain 157. Vaikka lapsia adoptoitiinkin vuonna 2008 vähemmän kuin viime vuosina, ei tämä tarkoita, että kiinnostus kansainväliseen adoptioon olisi vähentynyt. Päinvastoin kiinnostus kansainvälistä adoptiota kohtaan on pysynyt jatkuvasti suurena niin meillä kuin muuallakin maailmassa. Vuonna 2008 lautakunta käsittelee 553 adoptiohakemusta.

2 Lautakunnan kokoonpano

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä säädetään asetuksella (509/1997). Lautakunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä tarpeellinen määrä muita jäseniä. Viimeksi mainituilla jäsenillä on henkilökohtainen varajäsen.

Lautakunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimii sosiaali- ja terveysministeriön edustaja. Muista jäsenistä tulee ainakin yhden edustaa ulkoasiainministeriötä, yhden oikeusministeriötä, yhden maahanmuuttovirastoa, yhden kunnallisen lastensuojelutyön asiantunte-
musta sekä yhden sosiaalialan tutkimuksen ja kehittämisen asiantuntemusta, minkä lisäksi jokaisesta sosiaali- ja terveysministeriön luvan saaneesta palvelunantajasta nimetään yksi jäsen. Valtioneuvosto asettaa lautakunnan viisivuotiskaudeksi. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää lautakunnalle sihteerin.

Lautakunnan kokoonpano vuonna 2008:

puheenjohtaja	hallitussihteeri Outi Luoma-aho sosiaali- ja terveysministeriö
varapuheenjohtaja	neuvotteleva virkamies Kari Ilmonen sosiaali- ja terveysministeriö
jäsenet (varajäsenet)	erityisasiantuntija Désirée Söderlund 1.3.2008 alkaen lainsäädäntöneuvos Tuomo Antila (erityisasiantuntija Håkan Stoor , 1.3.–15.6.2008 tutkija Mette Manninen , 16.6.2008 alkaen lainsäädäntöneuvos Salla Lötjönen) oikeusministeriö
	lakimies Hanna Rantala (lakimies Minna-Kaisa Liukko) ulkoasiainministeriö
	lakimies Marja Pajukoski 1.2.2008 alkaen kehittämispäällikkö Jukka Mäkelä Stakes (kehittämispäällikkö Esa Eriksson Stakes) sosiaalialan tutkimuksen ja kehittämisen asiantuntemus
	johtava sosiaalityöntekijä Tapani Unkila Tampereen kaupunki (sosiaalityön esimies Olli-Pekka Alapiessa Vantaan kaupunki) kunnallisen lastensuojelutyön asiantuntemus
	ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen (tulosalueen johtaja Arja Kallakivi) maahanmuuttovirasto
	lääkintöneuvos Risto Pomoell 24.1.2008 alkaen ylitarkastaja Maire Kolimaa (ylitarkastaja Maire Kolimaa 24.1.–31.5.2009 ylilääkäri Katriina Myllymäki) sosiaali- ja terveysministeriö

sosiaalityöntekijä **Aulikki Haimi-Kaikkonen**
 (johtava sosiaalityöntekijä **Raija Panttila**)
 Helsingin kaupungin sosiaalilautakunta

kansainvälisen adoptiopalvelun päällikkö **Tuula Kumpumäki**
 (adoptiotoiminnanjohtaja **Tiina Tammi**)
 Pelastakaa Lapset ry

toiminnanjohtaja **Anja Ojuva**
 (adoptiovastaava **Eija Kiiskinen**)
 Interpedia ry

Lautakunnan sihteerinä vuonna 2008 on toiminut ylitarkastaja **Jonna Salmela**.

3 Lautakunnan toiminta

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnan tehtävänä on lautakunnasta annetun asetuksen (509/1997) mukaan:

- myöntää hakijoille luvat kansainväliseen lapseksiottamiseen
- hyväksyä suomalaisten palvelunantajien ulkomaiset yhteistyötahot (ulkomainen palvelunantaja)
- ylläpitää tiedostoa vieraiden valtioiden lapseksiottamislainsäädännöstä
- antaa asiantuntijalausuntoja
- tehdä aloitteita kansainvälisen lapseksiottamistoiminnan kehittämiseksi
- seurata kansainvälistä kehitystä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa
- seurata, miten Haagin sopimusta noudatetaan Suomessa ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin sen noudattamiseksi
- olla yhteistyössä Haagin sopimuksen osapuolina olevien valtioiden keskusviranomaisten kanssa sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi ja sopimuksessa tarkoitettujen tietojen vaihtamiseksi
- hoitaa ne Haagin sopimuksen mukaan keskusviranomaiselle kuuluvat tehtävät, joita ei lailla, asetuksella tai sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä ole annettu muun elimen hoidettavaksi

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunta on 1.7.1997 lukien ollut Haagin sopimuksessa tarkoitettu keskusviranomainen. Suomalaisten palvelunantajien yhteistyövaltioista sopimuksen ovat ratifioineet Etelä-Afrikka, Filippiinit, Intia, Kiina, Kolumbia, Thaimaa, Viro ja Kenia. Liitteenä on luettelo Haagin sopimuksen sopimusvaltioista (liite 3).

Lautakunnalla oli vuonna 2008 yhteensä 36 kokousta. Kokouksista 11 oli täyden kokoonpanon kokouksia ja loput 25 suppean kokoonpanon kokouksia. Lautakunnan suppeaan kokoonpanoon kuuluvat puheenjohtajan lisäksi sosiaalialan tutkimuksen ja kehittämisen asiantuntevasta edustava jäsen sekä kunnallisen lastensuojelutyön asiantuntevasta edustava jäsen. Suppean kokoonpanon toimivaltaan kuuluu kansainväliseen lapseksiottamiseen myönnettävien lupien käsittely.

Kansainväliseen lapseksiottamiseen tarvittavien lupien myöntäminen on lautakunnan tärkeimpiä tehtäviä. Lautakunta käsitteli vuoden 2008 aikana 553 hakemusta. Kaksikymmentä lupahakemusta peruutettiin. Toimintavuoden aikana tehtiin viisi varsinaista kielteistä lupapäätöstä.

Lapseksiottamista koskevat lupahakemukset tulevat lautakunnan käsiteltäviksi palvelunantajien kautta. Palvelunantajana oli 250 hakemuksessa Pelastakaa Lapset ry, 218 hakemuksessa Interpedia ry ja 85 hakemuksessa Helsingin kaupungin sosiaalilautakunta. Vuoden aikana lautakunnalle tehtiin 9 ilmoitusta palvelunantajan vaihtamisesta.

Lautakunta teki päätöksen alle kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta lautakunnalle 59 hakemuksen kohdalla. Hakemuksista 79 käsittely kesti yli kuukauden mutta alle kaksi kuukautta. Hakemusten käsittely ja niitä koskeva päätöksenteko kesti yli kaksi kuukautta mutta alle kolme kuukautta 46 tapauksessa ja yli kolme kuukautta 369 tapauksessa. Käsitteilyaikaa pidensi muun muassa pyydetty lisäselvitykset. Vuonna 2008 pyydettiin lisäselvityksiä hakemuksista yhteensä 77 kpl.

Lautakunnalle tehtiin kuluneen vuoden aikana ilmoitus yhteensä 157 Suomeen saapuneesta lapsesta. Etelä-Afrikasta saapui Suomeen yhteensä 36 lasta. Venäjältä adoptoitiin 34 lasta. Etelä-Afrikan ja Venäjän jälkeen eniten lapsia tuli Thaimaasta (24 lasta) ja Kiinasta (18 lasta). Tarkemmat Suomeen saapuneita lapsia sekä lupahakemuksia koskevat tilastotiedot ovat liitteenä (liite 1).

Lautakunta antoi Helsingin hovioikeudelle kuusi asiantuntijalausuntoa vieraassa valtiossa tapahtuneen lapseksiottamisen vahvistamista varten.

Toimintavuoden aikana lautakunta hyväksyi kolme suomalaisen palvelunantajan hakemusta saada olla yhteistyössä ulkomaalaisen palvelunantajan kanssa. Kahdessa hakemuksessa oli kyse luvan uusimisesta ja yhdessä hakemuksessa kokonaan uuden kontaktin perustamisesta. Uusi kontakti oli Interpedian yhteistyötaho, Keniassa toimiva Little Angels Network -järjestö. Lautakunta myönsi Interpedialle luvan toimia Little Angels Networkin kanssa yhteistyössä huhtikuussa 2008. Liitteenä on luettelo palvelunantajien ulkomaisista yhteistyötahoista (liite 2).

Tiukulan monitoimitalolla järjestettiin 31.1.2008 sisäinen koulutus adoptiotyöntekijöille. Lautakunnasta koulutukseen osallistuivat puheenjohtaja Outi Luoma-aho, sihteeri Jonna Salmela, adoptiopalvelun päällikkö Tuula Kumpumäki ja toiminnanjohtaja Anja Ojuva.

Brysselissä pidettiin 28.2.2008 Terre des Hommes -järjestön seminaari- ja keskustelutilaisuus ”Adoption in Europe: at what cost?”, johon lautakunnan jäsenistä osallistui adoptiopalvelun päällikkö Tuula Kumpumäki. Seminaarissa julkaistiin mm. kansainvälisiä adoptiokäytäntöjä vertailevan tutkimuksen tulokset ja sen raportti (Adoption: at what cost? For an ethical responsibility of receiving countries in intercountry adoption).

Sateenkaariperhetyön projekti järjesti Biomedicumissa 7.–8.4.2008 adoptio- ja sijaishuoltokoulutuksen. Koulutukseen osallistuivat lautakunnan jäsenistä puheenjohtaja Outi Luoma-aho, sihteeri Jonna Salmela, adoptiopalvelun päällikkö Tuula Kumpumäki ja sosiaalityöntekijä Aulikki Haimi-Kaikkonen. Lautakunnan jäsenistä lainsäädäntöneuvos Tuomo Antila piti koulutuksessa alustuksen rekisteröidyssä parisuhteessa elävien oikeudesta perheensisäiseen adoptioon.

Vuonna 2008 oli Norjan vuoro järjestää pohjoismaisten adoptioviranomaisten kokous. Kokous järjestettiin Oslossa 22.–23.5.2008. Kokoukseen osallistuivat delegaatiot kaikista pohjoismaista. Kokouksen aiheena oli muun muassa Haagin sopimuksen asuinpaikkakäsité (habitual residence) ja keskustelua käytiin mm. siitä, kuinka eri maat tulkitsevat tätä. Kokoukseen osallistuivat puheenjohtaja Outi Luoma-aho ja sihteeri Jonna Salmela.

Lautakunnassa vieraili 7.8.2008 Interpedian intialaisen yhteistyötahon FFC:n (Families for children) sosiaalityöntekijä Mr Gandhinathan. Tapaamiseen osallistuivat Suomen puolelta lautakunnan jäsenistä puheenjohtaja Outi Luoma-aho ja sihteeri Jonna Salmela sekä Interpediasta adoptiovastaava Eija Kiiskinen ja adoptios sihteeri Wilma Pomell.

Lautakunnassa vieraili 26.8.2008 Helsingin kaupungin eteläafrikkalaisesta yhteistyöjärjestöstä, Johannesburg Child Welfare Societyä, Pam Wilson, Roshen Khota ja Mrs Raath, Interpedian yhteistyötahosta, Abba Adoptionista, sosiaalityöntekijä Lelanie Brits ja Commissioner of Child Welfaresta tuomari Henda Raath.

Puheenjohtaja Outi Luoma-aho ja lautakunnan sihteeri Jonna Salmela osallistuivat vuosittaiseen eurooppalaisten keskusviranomaisten työkokoukseen Tšekissä, Brnossa, 25.–26.9.2008. Kokouksessa keskusteltiin mm. siitä millaisia ongelmia on esiintynyt yhteistyössä eri maiden (kuten Venäjä) kanssa, samaa sukupuolta olevien parien mahdollisuudesta adoptioon ja USA:n liittymisestä Haagin sopimukseen.

Lautakunnan sihteeri ja puheenjohtaja osallistuivat toimintavuoden aikana järjestettyihin adoptioverkoston tapaamisiin.

Lautakunnan internet-sivut ovat osoitteessa www.stm.fi/stm/neuvottelukunnat/adoptiolautakunta. Sivuilta löytyy tietoa lautakunnasta, palvelunantajista ja kansainvälisestä lapseksiottamistoiminnasta yleisesti sekä lautakunnan kokousajat.

TILASTOTIETOA SUOMEEN VUONNA 2008 SAAPUNEISTA LAPSISTA

Lasten lukumäärä, lähettäjämaa, sukupuoli ja palvelunantaja

Maa	Interpedia ry			Pelastakaa Lapset ry			Hki sos.ltk.			Lapset yhteensä
	Tyttö	Poika	Yht.	Tyttö	Poika	Yht.	Tyttö	Poika	Yht.	
Etelä-Afrikka	7	5	12				10	14	24	36
Etiopia	5	9	14							14
Filippiinit				3	8	11				11
Intia	2		2							2
Kiina	2	5	7	10	1	11				18
Kolumbia	7	6	13				1	3	4	17
Thaimaa	4	11	15	4	2	6		3	3	24
Venäjä				13	21	34				34
Viro								1	1	1
Yhteensä	27	36	63	30	32	62	11	21	32	157

Lasten ikä, sukupuoli ja palvelunantaja

Ikä	Interpedia ry			Pelastakaa Lapset ry			Hki sos.ltk.			Lapset yhteensä
	Tyttö	Poika	Yht.	Tyttö	Poika	Yht.	Tyttö	Poika	Yht.	
alle 1 v	11	10	21				2	1	3	24
1 v	6	5	11	12	4	16	6	12	18	45
2 v	4	10	14	2	6	8	1	6	7	29
3 v	1	3	4	6	12	18	1		1	23
4 v	1	5	6	3	6	9	1		1	16
5 v	1		1	2	1	3				4
6 v		1	1	3	2	5				6
7 v	2	2	4	1		1		2	2	7
8 v-	1		1	1	1	2				3
Yhteensä	27	36	63	30	32	62	11	21	32	157

Lasten syntymävuosi ja lähettäjämaa

Syntymä- vuosi	Etelä- Afrikka	Etiopia	Filippiinit	Intia	Kiina	Kolumbia	Thaimaa	Venäjä	Viro	Yhteensä
2008	7	2				3	1			13
2007	13	4	4		5	3	2	1		32
2006	13	4	3		7	1	8	3		39
2005	2	1	2	1	3	3	9	13		34
2004	1		1	1	3		1	3		10
2003		1				2	2	6		11
2002						1	1	4		6
2001		1	1			1		2		5
2000		1				3			1	5
1999								1		1
1998										
1997										
1996								1		1
1995										
1994										
1993										
Yhteensä	36	14	11	2	18	17	24	34	1	157

HAKEMUSTEN KÄSITTELY LAUTAKUNNASSA VUONNA 2008

Tehdyt päätökset

Sisältö	Lukumäärä
Lupa 1 lapselle	179
Lupa 1 lapselle tai useammalle sisarukselle	21
Luvassa ikärajoitus/syntynyt ennen vuotta x	41
Luvassa ikärajoitus/syntynyt jälkeen vuoden x	90
Luvassa ikärajoitus/syntynyt vuosina xx-xx	6
Luvan voimassaoloa pidennetty (jatkolupa)	198
Lupaa ei myönnetty	5
Muu	13
Yhteensä	553

Peruutetut hakemukset

	Lukumäärä
Lupahakemukset	18
Jatkolupahakemukset	2
Yhteensä	20

Hakemusten käsittelyaika lautakunnassa

Aika	Lukumäärä
Alle 1 kuukausi	59
1 kk - alle 2 kk	79
2 kk - alle 3 kk	46
3 kk -	369
Yhteensä	553

Lisäselvityksiä pyydettiin 77 kpl.

Palvelunantaja tehdyissä päätöksissä

Palvelunantaja	Lukumäärä
Pelastakaa Lapset ry	250
Interpedia ry	218
Helsingin kaupungin sosiaalilautakunta	85
Yhteensä	553

TILASTOTIETOA HAKIJOISTA VUODELTA 2008

Hakijoita koskeviin tilastoihin eivät sisälly hakijat, jotka ovat saaneet jatkolupapäätöksen.

Hakijoiden ikä

Ikä	Miesten lkm	Naisten lkm
25 - 29	3	8
30 - 34	51	75
35 - 39	89	98
40 - 44	97	94
45 - 49	32	27
50 -	8	2
Yhteensä	280	304

Yksinhakijat

Naiset	27
Miehet	1
Yhteensä	28

Lapsettomat hakijaperheet ja perheet, joissa on aikaisempia lapsia

Lasten lkm	Ei lapsia	Biologisia	Adoptoituja	Molempia	Sijaiskoti	Yhteensä
Ei lapsia	173					173
1 lapsi		45	45			90
2 lasta		14	1	5	1	21
3 lasta		5				5
4 <		9	7			16
Yhteensä	173	73	53	5	1	305

Hakijaperheiden asuinpaikka lääneittäin

Lääni	Perheet
Etelä-Suomen	162
Länsi-Suomen	108
Itä-Suomen	17
Oulun	12
Lapin	4
Ahvenanmaa	2
Yhteensä	305

PALVELUNANTAJIEN ULKOMAISET YHTEISTYÖTAHOT

Lautakunnan luvan saaneet ulkomaiset palvelunantajat ja luvan päättymispäivä

Pelastakaa Lapset ry

Filippiinit	Inter-Country Adoption Board, 9.5.2011
Kiina	China Center of Adoption Affairs, 5.9.2011
Thaimaa	The Department of Social Development and Welfare, 15.12.2009 Holt Sahathai Foundation, 9.5.2011
Venäjä	Pietarin kaupungin työ- ja sosiaaliasiainkomitea, 5.9.2011 Leningradin hallintoalueen yleinen ja ammatillinen opetuskomitea, 10.6.2013 Karjalan Tasavallan opetus- ja nuorisoasiainministeriö, 3.6.2014 Tcheljabinskin hallintoalueen opetus- ja tiedehallinto, 11.11.2013

Helsingin kaupungin sosiaalilautakunta

Etelä-Afrikka	Johannesburg Child Welfare Society, 31.10.2010
Kolumbia	Instituto Colombiano de Bienestar Familiar, 15.5.2010 Casa de Maria y el Niño, 15.5.2010 La Casita de Nicolás, 4.12.2011
Thaimaa	The Department of Social Development and Welfare, 5.9.2011 Thai Red Cross Children Home, 5.9.2011
Viro	Viron sosiaaliministeriö, 6.6.2012

Interpedia ry

Etelä-Afrikka	Apostolic Faith Mission Executive Welfare Council / Abba Adoptions, 21.4.2012
Etiopia	Children, Youth and Family Affairs Department, 21.8.2010

Intia	Families for Children (FFC), 18.4.2010 Delhi Council for Child Welfare, 12.10.2009
Kiina	China Center of Adoption Affairs, 15.6.2012
Kolumbia	Los Chiquitines, 10.2.2012 Fundación "Los Pisingos", 15.12.2009 Instituto Colombiano de Bienestar Familiar, 15.12.2009
Thaimaa	Friends For All Children Foundation, 15.12.2009 The Department of Social Development and Welfare, 15.12.2009
Kenia	Little Angels Network, 15.4.2013

HAAGIN SOPIMUKSEN SOPIMUSVALTIOT 16.9.2009

Sopimuksen ratifioineet valtiot / sopimukseen liittyneet valtiot sekä sopimuksen voimaantuloajankohta. Sopimusvaltioita on 16.9.2009 mennessä yhteensä 79.

Alankomaat	1.10.1998	Luxemburg	1.11.2002
Albania	1.1.2001	Madagaskar	1.9.2004
Andorra	1.5.1997	Makedonian tasavalta	1.4.2009
Armenia	1.6.2007	Mali	1.9.2006
Australia	1.12.1998	Malta	1.2.2005
Azerbaidzan	1.10.2004	Mauritius	1.1.1999
Belgia	1.9.2005	Meksiko	1.5.1995
Belize	1.4.2006	Moldova	1.8.1998
Bolivia	1.7.2002	Monaco	1.10.1999
Brasilia	1.7.1999	Mongolia	1.8.2000
Bulgaria	1.9.2002	Norja	1.1.1998
Burkina Faso	1.5.1996	Panama	1.1.2000
Burundi	1.2.1999	Paraguay	1.9.1998
Chile	1.11.1999	Peru	1.1.1996
Costa Rica	1.2.1996	Portugali	1.7.2004
Dominikaaninen Tasavalta	1.3.2007	Puola	1.10.1995
Ecuador	1.1.1996	Ranska	1.10.1998
El Salvador	1.3.1999	Romania	1.5.1995
Espanja	1.11.1995	Ruotsi	1.9.1997
Etelä-Afrikka	1.12.2003	Saksa	1.3.2002
Filippiinit	1.11.1996	San Marino	1.2.2005
Georgia	1.8.1999	Seychellit	1.10.2008
Guatemala	1.3.2003	Slovakia	1.10.2001
Guinea	1.2.2004	Slovenia	1.5.2002
Intia	1.10.2003	Sri Lanka	1.5.1995
Islanti	1.5.2000	Suomi	1.7.1997
Israel	1.6.1999	Sveitsi	1.1.2003
Italia	1.5.2000	Tanska	1.11.1997
Itävalta	1.9.1999	Thaimaa	1.8.2004
Kambodza	1.8.2007	Tšekki	1.6.2000
Kanada	1.4.1997	Turkki	1.9.2004
Kenia	1.6.2007	Unkari	1.8.2005
Kiina	1.1.2006	Uruguay	1.4.2004
Kolumbia	1.11.1998	USA	1.4.2008
Kreikka	1.1.2010	Uusi-Seelanti	1.1.1999
Kuuba	1.6.2007	Valko-Venäjä	1.11.2003
Kypros	1.6.1995	Venezuela	1.5.1997
Latvia	1.12.2002	Viro	1.6.2002
Liechtenstein	1.5.2009	Yhdistynyt kuningaskunta	1.6.2003
Liettua	1.8.1998		

509/1997

Asetus

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnasta

Annettu Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Oikeusministerin esittelystä säädetään lapseksiottamisesta 8 päivänä helmikuuta 1985 annetun lain (153/1985) 20 §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 175/1996:

1 §

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnan (*lapseksiottamisasioiden lautakunta*) tehtävänä on:

1) koota ja ylläpitää tiedostoa lapseksiottamista ja kansainvälistä lapseksiottamispalvelua koskevasta vieraiden valtioiden lainsäädännöstä sekä pyynnöstä antaa siitä tietoja viranomaisille ja palvelunantajille;

2) seurata kansainvälistä kehitystä kansainvälisissä lapseksiottamisasiossa;

3) seurata, miten Haagissa 29 päivänä toukokuuta 1993 lasten suojelusta ja yhteistyöstä kansainvälisissä lapseksiottamisasiossa tehtyä yleissopimusta (*Haagin sopimus*) noudatetaan Suomessa ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin sen noudattamiseksi;

4) olla yhteistyössä Haagin sopimuksen osapuolina olevien valtioiden keskusviranomaisten tai keskusviranomaisten tehtäviä hoitavien toimielimien kanssa sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi ja sopimuksessa tarkoitettujen tietojen vaihtamiseksi;

5) hyväksyä määräajaksi lapseksiottamisesta annetun lain (153/1985) 21 §:n 3 momentissa tarkoitetut ulkomaiset palvelunantajat, joiden kanssa suomalainen palvelunantaja saa olla yhteistyössä, ja peruuttaa aikaisempi hyväksyminen;

6) myöntää lapseksiottamisesta annetun lain 25 §:ssä tarkoitetut luvat lapseksiottamiseen;

7) antaa lapseksiottamisesta annetun lain 44 §:ssä tarkoitetut selvitykset sekä 45 ja 46 §:ssä, 47 a §:n 2 momentissa ja 50 §:n 2 momentissa tarkoitetut lausunnot sekä lapseksiottamisesta annetun asetuksen (508/1997) 7 §:n 2 momentissa tarkoitetut lausunnot;

8) hoitaa ne Haagin sopimuksen mukaan keskusviranomaiselle kuuluvat tehtävät, joita ei lailla, asetuksella tai sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä ole annettu muun elimen hoidettaviksi; sekä

9) tehdä sosiaali- ja terveysministeriölle aloitteita ja esityksiä kansainvälisen lapseksi-

ottamistoiminnan kehittämiseksi.

2 §

Jos lapseksiottamisasioiden lautakunta on myöntänyt luvan lapseksiottamiseen lapseksiottamisesta annetun lain 27 §:n 1 momentin nojalla, lupaan on merkittävä, että:

1) lapseksiottaja on todettu kelpoiseksi ja sopivaksi ottovanhemmaksi; ja

2) lapseksiottaja on saanut kansainvälistä lapseksiottamispalvelua ja ottolapsineuvontaa.

Jos lapseksiottamisasioiden lautakunta on myöntänyt luvan lapseksiottamiseen lapseksiottamisesta annetun lain 27 §:n 2 momentin nojalla, lupaan on merkittävä, että:

1) ulkomainen toimielin on todennut lapseksiottajan kelpoiseksi ja sopivaksi ottovanhemmaksi;

2) lapseksiottajalle on annettu tarvittava neuvonta hänen asuinpaikkavaltiossaan; ja

3) lapseksiottajan esittämän selvityksen mukaan lapsella on lupa tai lapsi saa luvan päästä lapseksiottajan asuinpaikkavaltioon ja asua siellä pysyvästi.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun lupaan on lisäksi tehtävä merkintä luvan voimassaoloajasta sekä lain 27 §:n 3 momentissa tarkoitettusta ehdosta tai rajoituksesta, jos sellainen on asetettu.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu lupa voidaan lapseksiottajan pyynnöstä antaa englannin kielisenä.

3 §

Lapseksiottamisesta annetun lain 27 §:n nojalla myönnetty lupa on lähetettävä suoraan sille palvelunantajalle, joka on antanut lapseksiottajalle kansainvälistä lapseksiottamispalvelua.

4 §

Lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä tarpeellinen määrä muita jäseniä. Viimeksi mainituista jäsenistä kullakin on henkilökohtainen varajäsen.

Lautakunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimii sosiaali- ja terveysministeriön edustaja. Muista jäsenistä tulee ai-

nakin yhden edustaa ulkoasiainministeriötä, yhden oikeusministeriötä, yhden ulkomalaisvirastoa, yhden kunnallisen lastensuojelutyön asiantuntemusta sekä yhden sosiaalialan tutkimuksen ja kehittämisen asiantuntemusta, minkä lisäksi jokaisesta sosiaali- ja terveysministeriön luvan saaneesta palvelunantajasta valitaan yksi jäsen. Mitä edellä säädetään jäsenestä, koskee vastaavasti hänen henkilökohtaista varajäsentään.

Lautakunnan enemmistön tulee olla viranomaisten edustajia.

5 §

Valtioneuvosto määrää puheenjohtajat sekä jäsenet ja varajäsenet enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää lautakunnalle sihteerin.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on saapuvilla.

Käsitellessään 1 §:n 6 kohdassa tarkoitettujen lupien myöntämistä lautakunta on kuitenkin päätösvaltainen myös, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja kunnallisen lastensuojelutyön asiantuntemusta sekä sosiaalialan tutkimuksen ja kehittämisen asiantuntemusta edustavat jäsenet ovat saapuvilla.

6 §

Lautakunnasta on muutoin voimassa, mitä valtion komiteoista on säädetty.

Tarkempia ohjeita lautakunnalle antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö.

7 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1997.

Tällä asetuksella kumotaan Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnasta 8 päivänä helmikuuta 1985 annettu asetus (155/1985) siihen myöhemmin tehtyne muutoksineen.

Tämän asetuksen voimaan tullessa asetettuna oleva lapseksiottamisasioiden lautakunta jatkaa toimikautensa loppuun. Lautakuntaan on kuitenkin määrättävä 4 §:ssä tarkoitettu jäsen, joka edustaa ulkomalaisvirastoa.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edel-

lyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*